svět katolickýma očima
MONITOR
publicistický čtrnáctideník
ročník XXIII., číslo 21
8. 11. 2026 / neprodejné

Z OBSAHU

Posvěcování Božího jména a nejsvětější jméno Ježíš 06
O přímluvě svatých, jejich patronátu a hranicích lidové zbožnosti 10
Jsou volnost, rovnost a bratrství univerzálními hodnotami? 14

Dvě svaté, jedna cesta k Bohu

Svatost nezná státních hranic, nezávisí na původu ani na společenském postavení. Je odpovědí člověka na Boží lásku. Skvělým příkladem toho jsou dvě výjimečné ženy středověké Evropy – svatá Anežka Česká a svatá Hedvika Slezská. Je známo, že Hedvika byla Anežčinou tetou, a že právě ona sehrála důležitou roli v jejím dětství. Obě ženy navíc patřily k mimořádnému okruhu středoevropských panovnických žen 13. století, které spojily vysoký šlechtický původ s hlubokou zbožností a službou chudým. Ačkoli se nakonec jejich životní cesty lišily, spojovala je jedna touha: sloužit Kristu přítomnému v druhém člověku.

Anežka, narozená v roce 1211, byla dcerou českého krále Přemysla Otakara I. Budoucnost jí mohla přinést královskou korunu, bohatství a politický vliv. Ona si však zvolila jinou cestu. Fascinována ideály svatého Františka a svaté Kláry z Assisi zasvětila svůj život Bohu. V Praze založila klášter klarisek a podporovala charitativní činnost. Její rozhodnutí bylo svědectvím o neobyčejné duchovní svobodě. Anežka pochopila, že skutečné bohatství spočívá v srdci odevzdaném Kristu.

Jinou cestou se ubírala Hedvika Slezská, manželka Jindřicha Bradatého, slezského knížete. Jako manželka, matka a panovnice nezapomínala na nejchudší lidi. Podporovala nemocné, pomáhala potřebným a starala se o rozvoj náboženského života. Zvláštním plodem její činnosti bylo založení cisterciáckého kláštera v Třebnici. Hedvika zažila také utrpení a ztrátu nejbližších. Neztratila však důvěru v Boha. Její život ukazuje, že svatosti lze dosáhnout i uprostřed rodinných povinností, každodenních starostí a odpovědnosti za druhé. Anežka si zvolila řeholní život, Hedvika naplňovala své povolání především v rodině a ve službě společnosti. Obě objevily stejnou pravdu evangelia: „Cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nejmenších bratří, mně jste učinili“ (*Mt* 25,40). Jejich život nám připomíná, že víra se nesmí omezovat pouze na modlitbu a náboženská prohlášení. Musí se proměnit v konkrétní lásku, která vnímá člověka potřebujícího pomoc.

Dnes, kdy Evropa často zapomíná na své křesťanské kořeny, tyto dvě svaté připomínají hodnoty, které spojují národy přes hranice. Anežka Česká a Hedvika Slezská patří ke společnému duchovnímu dědictví Čechů a Poláků. Jejich poselství zůstává aktuální: k tomu, aby člověk měnil svět, není třeba mít velkou moc ani bohatství. Stačí srdce otevřené Bohu a bližnímu. Svatost totiž začíná tam, kde láska přestává být pouhým slovem a stává se skutkem.

P. Maciej Goździk

Vitráž v kostele sv. Mikuláše v Krucemburku, Svatá Anežka.
Foto: Taťána Binková / wikimedia.org

Když se za víru platí životem

Pronásledování křesťanů není jen vzdáleným problémem. Také v Evropě už poměrně běžně dochází k útokům na kostely, násilí vůči věřícím i sporům o svobodu veřejně vyznávat víru. Červená středa připomíná, že náboženská svoboda není samozřejmostí.

Jsou místa na světě, kde může být účast na mši svaté nebezpečná a kde se člověk musí obávat o život kvůli svému náboženskému přesvědčení. Kostel se tam stává častým terčem útoku. To, co je pro nás ještě díky Bohu zatím stále samozřejmou součástí života, může být jinde důvodem k věznění, násilí nebo smrti. Právě na tyto lidi upozorňuje Červená středa, mezinárodní iniciativa s heslem „Společně za víru a svobodu".

Letos připadá na 25. listopadu. Jejím symbolem je červené světlo, kterým se nasvěcují kostely, synagogy, veřejné budovy a další významná místa. Zapojit se mohou farnosti, instituce, ale i laici, kteří ve své obci například uspořádají setkání zaměřené na toto téma, debatu, přednášku nebo pietní akci apod. Červená barva připomíná krev těch, kteří trpí pro svou víru, světlo pak naději, která nezhasíná ani uprostřed temnoty. Iniciativa vznikla v roce 2016 ve Velké Británii z podnětu organizace *Aid to the Church in Need* (Církev v nouzi), která pomáhá pronásledovaným křesťanům a podporuje církev v nouzi. V České republice se koná od roku 2018. Jejími hlavními pořadateli jsou Česká biskupská konference, Ekumenická rada církví a Federace židovských obcí.

Foto: Lucie Horníková / Člověk a Víra

Za čísly jsou konkrétní lidé

Zpráva organizace *Aid to the Church in Need Religious Freedom in the World 2025* upozorňuje na závažné porušování náboženské svobody v 62 zemích světa. Ve 24 zemích lidé čelí pronásledování, v dalších 38 diskriminaci kvůli svému náboženskému přesvědčení. Celkem 64,7 procenta světové populace, tedy téměř 5,4 miliardy lidí, žije v zemích, kde dochází k závažnému porušování náboženské svobody.

Za těmito čísly jsou konkrétní lidské osudy. Jedním z nich je příběh súdánského kněze Youhanny Al-Amina, který v červnu 2026 zahynul při násilném incidentu v oblasti pohoří Nuba. Podle místních zdrojů citovaných organizací *Aid to the Church in Need* mohl být útok odvetou za to, že oznámil krádež léků určených místnímu obyvatelstvu. Okolnosti jeho smrti vyžadují další objasnění.

Příběh tohoto kněze připomíná, že církev v chudých a nebezpečných oblastech často neposkytuje pouze duchovní službu, ale také zdravotní péči a pomoc nejzranitelnějším. Věrnost povolání zde může znamenat rozhodnutí neopustit své společenství ani tehdy, když člověk riskuje vlastní život.

Ani Evropa není bez útoků

Pronásledování křesťanů si často spojujeme především se vzdálenými zeměmi, kde věřícím hrozí vězení nebo smrt. Ani Evropa však není bez protikřesťanského násilí. Evropská observatoř pro nesnášenlivost a diskriminaci vůči křesťanům (OIDAC Europe) ve své zprávě za rok 2025 uvádí za předchozí rok 2211 protikřesťanských trestných činů z nenávisti. Zaznamenala mimo jiné 274 útoků na jednotlivce a 94 žhářských útoků na kostely a další křesťanské objekty. Jde o souhrn údajů z různých zdrojů, nikoli o počet případů, které by všechny nezávisle ověřila samotná observatoř.

Mezi závažné případy roku 2024 patřilo téměř úplné zničení historického kostela ve francouzském Saint-Omer při žhářském útoku. V listopadu téhož roku byl při útoku na klášter ve Španělsku zabit šestasedmdesátiletý mnich a další lidé byli zraněni.

Vedle fyzického násilí se v Evropě vedou také spory o hranice svobody náboženského projevu. Pozornost vzbudily například případy lidí postihovaných za tichou modlitbu v ochranných pásmech kolem potratových zařízení nebo soudní řízení týkající se veřejného vyjadřování křesťanských názorů. Jednotlivé případy je nutné posuzovat podle jejich konkrétních okolností. Ne každý právní spor

znamená pronásledování pro víru a situaci v Evropě nelze ztotožňovat s poměry v zemích, kde jsou křesťané vystaveni systematickému násilí.

Přesto tyto události připomínají, že náboženská svoboda zahrnuje nejen možnost věřit, ale také svobodně svou víru vyznávat, pokojně o ní mluvit a řídit se vlastním svědomím. Ani v demokratické společnosti bychom neměli pokládat tato práva za samozřejmost.

Svoboda pro každého

Proč by nás měla situace pronásledovaných zajímat, i když žijeme v zemi, kde ještě můžeme svobodně chodit do kostela (ale už ne tolik do ulic a řada lidí je cíleně šikanována, působí-li či chtějí-li působit např. v orgánech státní správy nebo i na vyšších místech, viz například současná kampaň proti novému obsazení Legislativní rady pro lidská práva nebo loňské vyhrožování arcibiskupu Graubnerovi při jeho aktivním zapojení do průvodu Pochodu pro život a našli bychom mnoho dalších)? Protože církev není pouze společenstvím lidí žijících na jednom místě. Křesťané jsou spojeni také s těmi, jejichž víra je vystavuje nebezpečí. Apoštol Pavel píše: „Trpí-li jeden úd, trpí spolu s ním všechny ostatní“ (1 *Kor* 12,26).

Obrana náboženské svobody se nesmí omezovat jen na křesťany. Svoboda svědomí a náboženského vyznání náleží každému člověku, ať je křesťanem, židem, muslimem, příslušníkem jiné náboženské tradice, nebo se nehlásí k žádné víře. Solidarita s pronásledovanými není výrazem soupeření náboženství, ale obhajobou lidské důstojnosti. Násilí páchané ve jménu náboženství nelze omlouvat vírou ani tradicí.

Červené světlo jako výzva

Červená středa nás zve, abychom se nezastavili u soucitu, ale zapojili se tak, jak nám to naše možnosti dovolí. V Praze se letos uskuteční také benefiční koncert Spirituál kvartetu, a to 25. listopadu od 20 hodin v kostele sv. Havla. Výtěžek podpoří projekt Děti Afriky v Tanzanii, který pomáhá sirotkům a dětem ze sociálně slabých rodin.

Samotné rozsvícení kostela červeným světlem samozřejmě nezmění osud člověka vystaveného násilí. Může nám však připomenout, že za hranicemi našeho bezpečného světa žijí lidé, na které nemáme zapomínat. Modlitba není útěkem před skutečností. Je výrazem vědomí, že lidské utrpení se nás týká a že každý člověk má nezadatelnou důstojnost.

Červená středa je proto nejen připomínkou těch, kteří pro svou víru trpí nebo položili život, ale také zkouškou naší vlastní věrnosti evangeliu. Dokážeme si vzpomenout na ty, jejichž jména neznáme? Dokážeme se ozvat, když je náboženská svoboda upírána druhým? A dokážeme za ně vytrvale prosit?

Pro více informací odkazujeme na *http://cervenastreda.cz*.

redakce

SLOVO KNĚZE

Nechci ze sebe dělat škarohlída, ale mám takový svíravý pocit, že se opět poněkud prohloubí a protáhne ona pomyslná propast, která rozděluje společnost. Tentokráte kvůli televizním poplatkům.

Nepopírám, že některé názory mohou mít vliv na naši spásu, ale myslím si, že zrovna názor na to, zda platit, či neplatit koncesionářské poplatky mezi ně neplatí. Tedy alespoň potud, pokud zůstaneme pouze u názoru s tím, že ostatní mohou mít názor opačný. Ale pokud jsme, alespoň okrajově, sledovali média v posledních dnech, mohli jsme si všimnout, že už v samotném parlamentu, kde se mají názory tříbit a o nich diskutovat, se v den projednávání otevřela stavidla čehosi, co lze nazvat nenávistí. Následně se okamžitě a střelhbitě odněkud vynořili obhájci poplatků, kteří vynořivší se poslance z útrob parlamentu častovali tu potleskem poslance opoziční, tu jedovatou slinou (slovní i kapalnou) ty koaliční. Nadšení pro poplatky bylo dokonce tak silné, že dalo křídla i dlažební kostce. Ano, ani pražské dlažbě není lhostejný osud veřejnoprávních médií. A obávám se, že tímto to nekončí, naopak předpokládám stupňování. I to už je vidět, když jakýsi poslanecký nováček (a jistě není sám) nazývá své kolegy z koalice zločinci.

Znovu opakuji; o tom zda platit, či neplatit veřejnoprávní rádio a televizi si můžeme svobodně myslet cokoli, stejně tak v úvaze, zda veřejnoprávní média jsou nezávislá, nestranná a vyvážená, či nikoli jsme zcela svobodní. A tak bychom se měli (oba názorové tábory) uklidnit, a pokud se v nás přece jen vzedmou vlny rozčilení, nezapomeňme na slova sv. apoštola Pavla: *„Ani když se rozhněváte, nenechte se strhnout ke hříchu. Slunce ať nezapadá nad vaším hněvem. Nedopusťte, aby vás ovlivnil ďábel.“* (*Ef* 4,26–27). Pak už by to na naši spásu negativní vliv mít mohlo.

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. administrátor farnosti Zruč nad Sázavou

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY
Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1,
tel.: 224 818 757, on-line knihkupectví:
www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Karel Skočovský: *Boží zvěřinec*
Fejetony a jiné nápady o životě v církvi
Humorně laděná sbírka (nejen) fejetonů od známého kněze o. Karla Skočovského z let 2020–2026.
Brož., 176 s., cena 299 Kč

MÁLO JSI SPRAVOVAL VĚRNĚ, POJĎ SE RADOVAT SE SVÝM PÁNEM

15. listopad 2026 – 33. neděle v mezidobí – Mt 25,14–30

Jeroným

Zavolal si apoštoly a svěřil jim nauku evangelia, jednomu více, druhému méně. Neučinil tak z důvodu štědrosti či skouposti, ale podle schopností těch, kteří měli jeho dary přijmout. Podobně říká apoštol, že těm, kteří ještě nemohli přijímat pevný pokrm, dával pít mléko (1 *Kor* 3,2). Proto následuje: Jednomu dal pět hřiven, druhému dvě a třetímu jednu, každému podle jeho schopností, a odcestoval.

A říká: Byl jsi věrný nad málem. Všechno, co máme nyní, byť se to zdá velké a početné, je ve srovnání s budoucími skutečnostmi malé a nepatrné.

To, co se zde píše, odpovídá skutečnosti: i tomuto služebníkovi se stává, že ke své lenosti a nedbalosti přidává ještě hřích pýchy, aby ospravedlnil své provinění. Měl jednoduše přiznat svou nečinnost a poprosit pána o odpuštění. On ho však místo toho obviňuje a tvrdí, že jednal rozumně, protože se nechtěl při snaze o zisk vystavit riziku ztráty svěřeného vkladu.

Řehoř Veliký

Jsou také mnozí, kteří sice nedokážou proniknout do vnitřních a mystických skutečností, ale jejich mysl je zaměřena na nebeskou vlast. Podle svých možností proto vyučují správné nauce na základě vnějších skutečností, které jim byly svěřeny. Platí to ovšem za předpokladu, že se chrání tělesné žádostivosti, touhy po pozemských věcech a rozkoše z viditelných skutečností a že také druhé napomínají, aby se od nich odvrátili.

Tento služebník je obrazem mnoha lidí v Církvi, kteří se bojí vykročit na cestu lepšího života, ale nebojí se setrvávat v tělesné nečinnosti. Považují se za hříšníky a obávají se vykročit na cestu svatosti, ale už nemají strach zůstávat ve svých nepravostech.

Vzápětí se připojuje také obecné tvrzení: neboť každému, kdo má, bude dáno a bude mít nadbytek. Kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má. Každý, kdo má lásku, dostává i další dary. Kdo však lásku nemá, ztratí dokonce i dary, o nichž se zdá, že je dostal.

Willem de Poorter: Podobenství o hřivnách (17. st.)

Órigenés

Na tomto místě si všimni, že to nejsou služebníci, kdo přicházejí za pánem, aby je soudil, nýbrž Pán přichází k nim, až se naplní čas, o němž se říká „po dlouhé době". To znamená poté, co schopné služebníky vyslal, aby se starali o spásu duší. Snad právě proto není snadné najít někoho z těch, kteří byli způsobilí k tomuto dílu, kdo by z tohoto života odešel brzy. Dokládá to i skutečnost, že apoštolové se dožili stáří. Petrovi se říká: Až zestárneš, vztáhneš ruce (*Jan* 21,18) a o Pavlovi se v listu Filemonovi píše: Pavel, už stařec (*Flm* 1,9).

Když se říká, že předstoupil ten, který dostal pět hřiven, i ten, který dostal dvě, máš toto předstoupení chápat jako odchod z tohoto světa do onoho. Všimni si, že oběma se říká totéž, aby snad ten, kdo měl menší schopnosti a podle svých možností je všechny využil, neměl u Boha méně než ten, kdo měl schopnosti větší. Požaduje se pouze to, aby člověk využíval k Boží slávě všechno, co od Boha dostal.

Pán nepřipustil, že by byl tak tvrdý, jak se služebník domníval, ale jeho ostatní slova uznal. Ve skutečnosti je však přísný vůči těm, kteří zneužívají Boží milosrdenství jako záminku ke své nedbalosti, místo aby je využili k obrácení.

Jan Zlatoústý

Je dobrý služebník, protože mluví o dobru, které prokázal bližnímu, a věrný, protože si nepřisvojil nic z toho, co patří jeho pánovi.

Kdo má dar řeči a vyučování, aby jimi prospíval druhým, ale nevyužívá je, ten o tento dar přichází. Kdo však prokáže úsilí, získá další dary.

Augustin

To bude plnost naší radosti, nad niž už žádná větší není: radost z Božské Trojice, k jejímuž obrazu jsme byli stvořeni.

přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catenaaurea.sk

NAD KNIHOU BIBLE A CTNOSTI TOMÁŠE MACHULY

Nová kniha našeho předního znalce díla sv. Tomáše, specializovaného zejména na jeho nauku o ctnostech, je důležitá knižní novinka.

Před Machulou psal u nás o ctnostech naposledy zasloužilý O. Reginald Dacík OP. Jeho obsáhlá *Mravouka* (1946) má sice širší námět, ale nauka o ctnostech v ní zabírá zhruba tři čtvrtiny celkového obsahu (téměř 400 stran). Kniha kdysi, v dobách totality, sloužila českému čtenáři jako tehdy vlastně jediný relativně dostupný zdroj informací o křesťanské etice.

Povaha a přínos Machulovy knihy vynikne, srovnáme-li ji s tímto cenným dílem starším. Dacík, věrný žák Tomášův, rozvrhuje svůj výklad o ctnostech podle Tomášovy *Theologické summy*. Ta je inspirována vedle Písma především dílem Aristotelovým a v oblasti přirozeného práva (o němž Dacík pojednává v rámci výkladu o spravedlnosti) myšlenkovým odkazem stoiků. Dacík zjednodušeně, ale věrně reprodukuje Tomášův systém a doplňuje svůj výklad tu a tam odkazy na Písmo.

Machulova přítomná práce je co do základního obsahu nauky o ctnostech s Dacíkovým dílem v podstatě shodná, liší se však od ní významně způsobem výkladu. Zatímco Dacík postupuje podle Tomášova v podstatě filosofického rozvržení látky, Machula vychází naopak z biblické nauky Písma o ctnostech a tu teprve, abych tak řekl, druhotně člení je podle systematiky filosofického původu. Tento ve srovnání s Dacíkem opačný postup má přinejmenším dvě výhody. Předně je výklad ctností, oživený u Machuly biblickými příklady i příběhy, pro čtenáře živější, čtivější a ovšem i snáze zapamatovatelný. To je předností hlavně pro praktickou potřebu, což čtenář ocení, zvlášť je-li sám např. katechetou či kazatelem. Biblické výklady o ctnostech a neřestech, jak se s nimi setkáváme v Písmu, a zejména u sv. Pavla, jsou ovšem z filosofického hlediska nesoustavné a řídí se spíše rétorickými než logicko-filosofickými potřebami. Machula biblický výklad ctností zprvu jen jakoby volně reprodukuje, při následující interpretaci obsahu biblického textu však již zcela nenuceně přechází k výkladu podle pojmosloví převzatého od sv. Tomáše Akvinského. A v tom spatřuji druhý přínos Machulova postupu. Je z něj totiž dobře patrno, že biblické myšlení nepředstavuje myšlenkový svět od řeckého radikálně odlišný, jak někteří zastávají, nýbrž že se zjevená nauka s filosofickým myšlením hlavně řeckého původu harmonicky doplňují a vzájemně obohacují.

Foto: Karmelitánské nakladatelství / FB

Machulova čtivě napsaná kniha (autor se tu a tam nevyhýbá ani humoru) je určena širšímu okruhu dnešních čtenářů (což o Dacíkově dnes již osmdesát let starém díle již zřejmě říci nelze). Z toho hlediska by tuto Machulovu práci bylo možno charakterizovat jako dílo „populární". Náleží ovšem k typu populárních děl, jejichž autory jsou vynikající odborníci v oboru, o němž píší. Jsem přesvědčen, že si knihu přečte rád nejen věřící, nýbrž že do ní nahlédnou se zájmem i teologové, a že bude – jak jsem ostatně již upozornil – nemálo užitečná i učitelům náboženství a kazatelům. Přál bych nové Machulově knize, aby byla hojně čtena i studována. Zaslouží si to.

Tomáš Machula: Bible a ctnosti, *Praha, Krystal, 2026.*

Prof. Stanislav Sousedík
filosof

POSVĚCOVÁNÍ BOŽÍHO JMÉNA A NEJSVĚTĚJŠÍ JMÉNO JEŽÍŠ

Druhé přikázání chrání světlo, pokrm i lék lidské duše.

V starověkém myšlení nemělo slovo „jméno“ povahu pouhého vnějšího označení; skrývala se v něm taková duchovní síla, že vyjevovalo samotnou esenci a identitu jmenovaného. Tento princip tvoří hluboké, skryté jádro Druhého přikázání, které nás staví před obousměrné tajemství. Na jedné straně v něm prosíme Boha, aby oslavil Své jméno činy, kterými nás posvěcuje, a na straně druhé jsme sami voláni k tomu, abychom Boha oslavovali svým každodenním životem na zemi. Skrze spolupráci na díle, které nám svěřil, a zjevování Jeho jména lidem, které nám ve světě svěřil do péče, se naše pozemská existence stává živým svědectvím.

Tento dynamický vztah úcty nachází svůj nejpřirozenější vrchol v majestátní modlitbě oslavující Božího jména: v doxologii. Nejprostším, a přitom nejhlubším vyjádřením tohoto postoje je okamžik, kdy ráno začínáme den znamením kříže. Touto krátkou, zdánlivě obyčejnou modlitbou vědomě vyvyšujeme Boha, oslavujeme Ho a zasvěcujeme se Všemohoucímu s touhou žít pod Jeho ochranou a vedením. Vždyť správně a vědomě prožité znamení kříže není pouhým rituálním úvodem, ale hlubokou a plnohodnotnou modlitbou samou o sobě.

Historický zápas o Jméno v liturgii

Nejsvětější jméno Ježíš bylo katolíky zbožně vzýváno již od počátku Církve, ale v liturgických slaveních se začalo uctívat až od 14. století. Při liturgické reformě po druhém vatikánském koncilu se svátek zrušil, ale díky rozhodnutí sv. papeže Jana Pavla II. je dnes nezávazná památka Nejsvětějšího jména Ježíš (3. ledna) zařazena do vánoční doby, kdy se čte biblický úryvek z proroka Izajáše (*Iz* 9,5). Pojmenováním Božího syna se definitivně naplnilo také proroctví Ezechiela, ve kterém se Bůh slitovává nad Svým svatým jménem, které Boží lid znesvěcoval, kamkoliv přišel. Prorokuje, že Bůh sám posvětí své veliké jméno (*Ez* 36,24–28).

Jedinečnost a trojí síla Ježíšova jména

Jedinečné je Ježíšovo jméno, neboť je nad každé jiné jméno (*Flp* 2,9). Josefovi Bůh praví, že Maria porodí syna a „dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů“ (*Mt* 1,21). Proto sv. apoštol Petr hlásá, že „v nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni“ (*Sk* 4,12). V *Písni písní* je ženichovo jméno přirovnáno k oleji: „Příjemně voní tvé oleje, nejčistší olej – tvé jméno“ (*Pís* 1,3). A sv. Bernardin Sienský dodává, že olej je světlo, pokrm i lék, a proto jméno Ježíš osvěcuje ducha, neboť tímto jménem vyvedl svět z temnot modlářství ke světlu víry. Neustále v nás oživuje světlo víry a povzbuzuje nás tím, že nám připomíná vše, co Ježíš pro naši záchranu udělal. Je pokrm pro duši, protože nám dává sílu a odvahu pro život na naší pozemské pouti se všemi protivenstvími. Je lékem duše, neboť odpouští všechny naše viny, léčí všechny naše neduhy, vykupuje náš život ze záhuby a věnčí láskou a slitováním. Posiluje nás proti pokušením ďábla.

Projev Boží moci v Novém zákoně

Ježíšovo jméno není jen jedinečné, ale skrze Jeho jméno se projevuje Boží moc. Zlí duchové se jeho jména bojí a Ježíšovi učedníci v jeho jménu konají zázraky; vždyť Otec jim dá všechno, oč ho prosí v Ježíšově jménu (*KKC* 434). V Novém zákoně se křesťané sami označují jako ti, kdo vzývají jméno Páně; jméno Pán už není aplikováno na Jahveho, ale na Ježíše. Ve jménu Pána Ježíše apoštol Petr uzdravuje chromého od narození (*Sk* 3,6) a žasnoucím kolemstojícím hlásá evangelium (*Sk* 3,12). Tento příběh nám ukazuje, že to není jen ve vyslovení Ježíšova jména, co uzdravuje, ale především víra, že v Jeho jménu je moc.

Foto: Milena Machálková / Člověk a Víra

V tom je jádro kérygmatu: Bůh je Láska, která dala svého Syna, aby byl ukřižován, vykoupil lidstvo a každého člověka zvlášť z otroctví hříchu a smrti, byl vzkříšen, abychom mohli být spaseni, a vstoupil na nebesa, abychom měli věčný život v blaženosti. Ježíšovo jméno představuje Immanuela-Boha, který je s námi (*Mt* 1,23), který touží mít s každým jedinečný vztah a touží, aby se Jeho Duch vyléval skrze nás na celý tento svět a přinesl Boží život druhým. Ježíšovo jméno představuje každý Boží zázrak, který jsme kdy viděli, každou zodpovězenou modlitbu, každý okamžik v Jeho přítomnosti, pokaždé když nás pevně držel v náruči na dně našeho života. Takže když se modlíme v Jeho jménu, rozhoří se v nás víra, která je potvrzena věrností Boží po celé dějiny spásy.

Víra jako hořčičné zrnko a intimita vztahu k Otci

Účinnost přímluvné modlitby (*Mk* 9,23)

souvisí s naší vírou, ale ne v tom smyslu, že by ji někdo měl malou. Ježíš přece říká, že malá víra jako hořčičné zrnko dělá velké divy (*Mt* 17,20). Spíš jde o to, abychom naši víru nestavěli na sobě, ale na nárožním kameni, který stavitelé zavrhli, a nenesli vlastní ovoce, ale plody Božího království (*Mt* 21,42–43). Jde tedy o to si přivlastnit životní postoj „On musí růst, já však se menšit" (*Jn* 3,30). Aby byla naše přímluvná modlitba účinná (*Jn* 16,26–27), musí být postavena na našem upřímném a věrném vztahu k nebeskému Otci, na kterého se přímo obracíme ve jménu Ježíše Krista v Duchu svatém. Niterný vztah s Otcem však získáme niterným vztahem se Synem, neboť On je cestou k Otci, a kdo zná Ježíše, zná nebeského Otce (*Jn* 10,30; 14,9–12). Žádat věci Boží „ve jménu Ježíše", aniž bychom pochopili, kým Ježíš skutečně je a co představuje, není nic jiného než mávnutí kouzelným proutkem nad našimi problémy. Ježíš za nás zemřel na kříži, abychom my mohli mít stejně intimní vztah k Otci jako On; abychom byli naplnění Jeho Duchem Svatým a v této moci vyslovovali Boží jméno.

Pán touží po tom, aby Jeho jméno bylo posvěcováno skrze náš život. Buďme připraveni ke službě: „Koho pošlu? Kdo nám půjde?" „Zde jsem, pošli mě!" (*Iz* 6,8). Můžeme se modlit za kohokoliv – ve jménu Ježíše – a vidět je uzdravené, obnovené a vysvobozené. Berme tedy Boží jméno do úst tak, aby každý jazyk mohl vyznat, že Ježíš Kristus je Pán (*Flp* 2,10–11). Pak budeme připraveni i na konec časů, kdy „slunce se obrátí v temnotu a měsíc v krev, než přijde den Páně, ten velký den. A každý, kdo bude tehdy vzývat jméno Páně, bude zachráněn" (*Sk* 2,20–21; *Řím* 10,13).

Ježíšova modlitba a vnitřní dialog

Modlitba je svědectvím života vyjádřená slovy. Stáváme se jí tím, čím jsme byli stvořeni: Božími dětmi. Jsme těmi, ve kterých díky křtu a žitému křesťanství živý Bůh nejen přebývá a přetéká do tohoto světa, ale probíhá s Ním živý a neustálý vnitřní dialog.

Jeden způsob, jak vyjádřit tento neutuchající vztah, je tzv. „Ježíšova modlitba", která spočívá v opakovaném vzývání Ježíšova Jména. Je inspirována modlitbou

Foto: Jan Policer / Člověk a Víra

slepého Bartimaia (*Mk* 10,46–52). Řada křesťanů si ji oblíbila pro její jednoduchost a nenáročnost v praxi. Ježíšova modlitba je sice mechanická. Nejde o to, přemýšlet o každém slově, ale nechat se vést samotným Ježíšem k nejhlubšímu tajemství rozjímání. V zásadě se skládá ze slov: „*Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou hříšným*". Hebrejské jméno Ježíš v překladu znamená „Bůh zachraňuje", „Bůh je spása". Dovoláváme se tedy Boha, který je naše osobní záchrana a spása. Ostatní slova modlitby je možné libovolně pozměnit, nebo dokonce vynechat.

Poznání řeči stvoření v denní praxi

Ježíšova modlitba je v příběhu jednoho poutníka rozvinuta v knize *Upřímná vyprávění poutníka*. Neustálé opakování této modlitby nepřineslo poutníkovi vnitřní pokoj, o který usiloval, „pouze" čím dál hlubší přebývání v Boží přítomnosti: „Když jsem se při tom začal modlit srdcem, vše, co mě obklopovalo, mi připadalo okouzlující (...), vše jako by mi říkalo, že existuje pro člověka, dosvědčuje Boží lásku k člověku. A vše se modlí, opěvuje Boží slávu. Pochopil jsem z toho, čemu se říká ‚poznání řeči stvoření', a objevil jsem způsob, kterým je možné rozmlouvat s Božími tvory... Jindy jsem cítil vroucí lásku k Ježíši Kristu a ke všemu Božímu stvoření. (...) a když jsem putoval po různých místech, nechodil jsem už tak jako dříve, v bídě. Vzývání jména Ježíše Krista mě na cestě obveselovalo a všichni lidé byli ke mně lepší, zdálo se, jako by mě milovali... Když mě někdo urazí, jen si připomenu, jak oblažující je Ježíšova modlitba, urážka a zlost hned přejde a všechno zapomenu. Ježíšova modlitba nám pomáhá nacházet Krista v každém člověku a každého člověka v Kristu."

Očištěná řeč jako cesta k opravdovému setkání

Zkoumání Druhého přikázání nás přivádí k zásadnímu zjištění: hříchem braní Božího jména nadarmo není jen vědomé rouhání či kletba, ale také každé formální, mechanické a bezduché slovo, kterým se k Bohu obracíme. Když z modlitby vytrácíme vědomí Boží přítomnosti a stavíme své vlastní zájmy nad Jeho moudrost, zneužíváme dar posvátné komunikace. Pán Ježíš nás v Horském kázání nevede k formalismu, nýbrž k naprosté transparentnosti srdce, kde „ano" znamená skutečné vnitřní ano a modlitba se stává vzájemným, živým rozhovorem. Znamená to opustit iluzi vlastní soběstačnosti a s hlubokým úžasem i bázní dovolit Duchu svatému, aby skrze uctívání a vzývání svatých jmen proměnil celou naši existenci v posvátný prostor setkání s Otcem.

P. Tomas van Zavrel

P. Mr. Mgr. Tomas van Zavrel administrátor farností Hluboká nad Vltavou a Hosín

TRÁPENÍ NĚMECKÝCH BISKUPŮ

V Sasku-Anhaltsku se 6. září něco zlomilo. AfD několik let posilovala, ale 6. září přestala působit jako strana rebelů a začala vypadat jako dominantní politická síla jednoho spolkového státu.

Toho dne získala Alternativa pro Německo 43,8 procenta hlasů, více než zdvojnásobila svůj výsledek z roku 2021 a odsunula kdysi dominantní CDU – klasickou volbu katolických voličů – na 17,2 procenta. AfD získala 39 z 83 křesel v novém zemském sněmu, CDU 15. Volební účast dosáhla 77,8 procenta, což je nejvíce od znovusjednocení Německa.

Ať si o AfD myslíme cokoli, 43,8 procenta již nelze věrohodně označovat za protest omezený na politické okraje. Hlasovalo pro ni více než půl milionu lidí. Podle povolebních průzkumů byla její podpora ještě výrazně vyšší mezi dělníky.

Magdeburský biskup Gerhard Feige. Foto: Bistum Magdeburg

Nejnebezpečnější muž Německa

Tváří vítězství se stal Ulrich Siegmund. Je mu 35 let a představuje poněkud jiný politický typ než rozzuřený populista z karikatur. Dokonce i regionální veřejnoprávní rozhlas MDR, který rozhodně není AfD nakloněn, jej před volbami nazval *geschliffener Kommunikator* – obratným komunikátorem. Mluví klidně, neúnavně opakuje několik sdělení a naučil se s lehkostí využívat sociální média, což je v německé politice stále poměrně vzácné. S tím souvisí i jedna komická příhoda během kampaně: tři týdny před volbami umístil *Der Spiegel* Siegmunda na titulní stranu s titulkem „Nejnebezpečnější muž Německa“. Část toho, co mělo Siegmunda údajně činit tak nebezpečným, spočívala právě v tom, že nijak nebezpečně nepůsobil.

Zatímco obálka časopisu měla být jen dalším příspěvkem k očerňování politiků a voličů AfD, Siegmund ji pojal jako reklamu. Zveřejnil ji na Instagramu a začal podepisovat její výtisky na předvolebních akcích. Snaha o stigmatizaci se proměnila v předvolební bonus, v něco, co působilo výrazně „trumpovsky“, ačkoli toto srovnání se týká spíše politické techniky než politického přesvědčení. Prezident Trump už před lety zjistil, že obvinění ztrácí svou sílu, když obviněný odmítne respektovat jeho vážnost. Místo aby se obhajoval v rámci, který vymezili nepřátelsky naladění novináři, tento rámec zesměšňuje.

Nebezpečí této strategie spočívá v tom, že jakmile jsou obvinění z „extremismu“ používána příliš vágně, mohou voliči mávnout rukou i nad těmi, která si zaslouží pozornost. AfD v Sasku-Anhaltsku je od roku 2023 zemským Úřadem pro ochranu ústavy klasifikována jako *gesichert rechtsextremistisch* – „prokazatelně pravicově extremistická“.

Toto označení však zároveň vyžaduje určitou přesnost. Tento úřad je zpravodajská služba, žádný ústavní soud; v Sasku-Anhaltsku je součástí ministerstva vnitra, které vede politik CDU. To neznamená, že je toto zjištění nepravdivé. Znamená to však, že důkaz by neměl být zaměňován za apolitický verdikt, který uzavírá politickou debatu.

„Volte uvědoměle!“

Pro katolíky v Sasku-Anhaltsku nabyly tyto otázky zvláštní naléhavosti, protože církev vstoupila do volební kampaně s neobvyklou intenzitou. Katolíci tvoří v tomto spolkovém státě jen malou menšinu – přibližně 66 000 lidí z více než dvou milionů obyvatel –, ale o magdeburském biskupství je na veřejnosti hodně slyšet díky Charitě, školám, školkám a dalším sociálním a vzdělávacím institucím. Jeho biskup Gerhard Feige se stal jedním z nejvýraznějších kritiků AfD.

Na začátku roku 2026 Feige varoval své spolubratry německé biskupy před tím, co označil za *Retro-Traum einer Familienidylle*, tedy „retro sen o rodinné idyle“ AfD. Kritizoval její pojetí reemigrace a její nepřátelský postoj vůči etablovaným církvím. Když strana zveřejnila program pro zemské volby, Feige se připojil k předním protestantským představitelům a tvrdil, že jeho důležité části odporují křesťanskému chápání lidské osoby.

Biskupství následně zahájilo rozsáhlou kampaň pod názvem *„Bewusst wählen!“* – „Volte uvědoměle!“. Zapojily se do ní katolické školy, Charita, farnosti a vzdělávací instituce. Poselství zdůrazňovalo lidskou důstojnost, solidaritu, lásku k bližnímu a demokracii. Za tím stálo též prohlášení Německé biskupské

Ulrich Siegmund. Foto: vision2026.de

konference z roku 2024 o *„völkischer Nationalismus“*, tedy „etnickém nacionalismu“, v němž se uvádělo, že etnický nacionalismus a křesťanství jsou neslučitelné.

Ústřední argument biskupů byl antropologický a není na něm nic nového. Křesťanství nemůže učinit původ měřítkem lidské hodnoty. Cizinec u brány nepřestává mít lidskou důstojnost proto, že je Syřanem, a nikoli Sasem. Antisemitismus, pohrdání rasou a podřízení osobní důstojnosti kolektivu chápanému etnicky jsou v přímém rozporu s křesťanským chápáním člověka. Německá katolická debata je však složitější, než by mohlo vyplývat z prohlášení biskupů.

AfD v Sasku-Anhaltsku je výslovně *pro-life*. V programu trvá na tom, aby umělý potrat zůstal součástí trestního zákoníku, odmítá ustanovení potratu jako lidského práva a požaduje větší pomoc ženám čelícím krizovému těhotenství. V sociální politice výrazně upřednostňuje manželství, děti a přirozenou rodinu. V těchto otázkách je její program podstatně blíže historickému katolickému morálnímu učení než programy stran, s nimiž německá církev udržuje přátelštější vztahy.

Katolický volič se tak může ocitnout v podivné situaci. Jedna strana mluví rozpoznatelně katolickým jazykem o nenarozeném životě a rodině, zároveň však prosazuje představy o národu a migraci, které může považovat za obtížně slučitelné s katolickou sociální naukou. Jiné strany výmluvně hovoří o lidské důstojnosti a inkluzi, zároveň však považují umělý potrat za právo a tradiční křesťanskou sexuální antropologii za něco zastaralého.

Tomuto dilematu se nelze vyhnout tím, že si člověk vybere tu polovinu katolické antropologie, která náhodou odpovídá jeho již existujícímu politickému přesvědčení. Volby přinesly pozoruhodný náznak toho, jak se s tímto dilematem vypořádali sami katolíci.

Kdy hrozí zneužití duchovní autority

Podle povolební analýzy výzkumné skupiny *Forschungsgruppe Wahlen*, o níž informoval katolický tisk, volilo AfD 32 procent katolických voličů. Mezi protestanty to bylo 33 procent a mezi nábožensky neutrálními 47 procent. CDU si mezi katolíky vedla podstatně lépe než mezi voliči obecně a získala 26 procent – ale skončila za AfD. Jinými slovy, zdá se, že přibližně každý třetí katolický volič ignoroval, nebo přinejmenším dospěl k odlišnému praktickému politickému úsudku, než jaký vyplýval z vystoupení biskupů.

Kardinál Gerhard Ludwig Müller se k tomuto bodu po volbách vyjádřil zcela konkrétně. Bývalý prefekt Kongregace pro nauku víry AfD nepodpořil, ale tázal se na správný rozsah biskupské autority. Biskupové mají podle Müllera plné právo učit morální zásady, které mají katolíci vnášet do politického života. Nemají však podle jeho názoru ovlivňovat svou duchovní autoritou volební rozhodování – „ve prospěch konkrétní politické strany, nebo proti ní“. Při takovém jednání podle něj riskujeme, že se stane „zneužitím duchovní autority k politickým účelům“. Müllerovo rozlišení stojí za to brát vážně i v případě, že s jeho závěrem nesouhlasíme.

Biskup musí říci, že rasismus je špatný. Musí hájit důstojnost migrantů i nenarozených dětí. Musí odsuzovat antisemitismus, eutanazii a politické násilí. Katolické morální učení by se stalo bezvýznamným, kdyby biskupská autorita mlčela pokaždé, když se její důsledky stanou politicky nepohodlnými.

Přechod od tvrzení „tento výrok odporuje křesťanskému chápání člověka“ k tvrzení „katolík nemůže volit tuto stranu“ však znamená přechod od morální nauky k praktickému politickému úsudku. Politické strany jsou souborem politik, osobností a následků. Jen málokterá z nich ztělesňuje katolickou sociální nauku v její úplnosti. Němečtí katolíci to vědí stejně dobře jako kdokoli jiný – a volby to ukazují.

Církev proto čelí vlastnímu problému. Údajný „etnický nacionalismus“, který narušuje lidskou důstojnost, nelze posvětit *pro-life* programem; stejně tak nelze přehlížet umělé potraty, eutanazii nebo rozvolnění rodiny jen proto, že jejich zastánci mluví přímočařeji o migraci. Katolická sociální nauka zůstává politicky nepohodlná, protože žádná strana ji nezastává v její úplnosti. I biskupové by to měli vzít na vědomí. Morální autorita, kterou disponují, je skutečně cennou – a zároveň křehkou – měnou. Když je biskupská intervence obtížně odlišitelná od slovníku jednoho politického tábora, katolíci s odlišným politickým názorem mohou nakonec přestat naslouchat.

Jan C. Bentz
The Catholic Herald
přeložil Jan Šindelka

Dr. Jan Bentz, Ph.D.
přednášející a tutor na Blackfriars Studium v Oxfordu

O PŘÍMLUVĚ SVATÝCH, JEJICH PATRONÁTU A HRANICÍCH LIDOVÉ ZBOŽNOSTI

Když ztratíme klíče, obracíme se ke svatému Antonínovi. Při nemocech krku vzýváme svatého Blažeje, hasiči mají svého patrona ve svatém Floriánovi a kněží ve svatém Janu Marii Vianneyovi.

Katolická tradice zná patrony jednotlivých profesí, měst, zemí, nemocí i nejrůznějších životních situací. Mají ale svatí v nebi skutečně rozdělené kompetence? A má vůbec smysl obracet se na konkrétního světce s konkrétní prosbou?

Nedávno jsem se marně pokoušela odstranit skvrnu z manželovy košile. Vyzkoušela jsem snad všechno, co domácí arzenál nabízel, ale skvrna odolávala s takovou vytrvalostí, až mě napadlo, zda bych se neměla obrátit na některého ze svatých. Jenže na kterého? Kdo má v nebi na starosti neodstranitelné skvrny? Jediná, která mě napadla, byla svatá Veronika. Jenže při vzpomínce na její roušku mi došlo, že právě s odstraňováním otisků z látky neměla zrovna nejlepší zkušenost.

Představa nebeského zástupu specialistů, z nichž každý odpovídá za určitou oblast lidského života, může působit poněkud úsměvně. A nejen to. Pokud věříme v jediného všemohoucího Boha, proč bychom se měli obracet na svaté? Není jednodušší, a především teologicky správnější, prosit přímo jeho? A jestliže už prosíme o přímluvu svaté, záleží vůbec na tom, kterého z nich si vybereme?

Hans Memling: Svatá Veronika s rouškou (cca 1470)

Proč prosit svaté, když máme Krista?

Jednou z nejčastějších námitek proti vzývání svatých je odkaz na slova apoštola Pavla: „Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš“ (1 *Tim* 2,5). Pokud je Kristus jediným prostředníkem mezi Bohem a člověkem, neznamená přímluva svatých zbytečné, nebo dokonce nepřípustné vytváření dalších prostředníků? Odpověď na tuto otázku vychází z rozlišení mezi Kristovým jedinečným prostřednictvím a přímluvou jednotlivých členů jeho mystického těla. Kristus je jediným prostředníkem spásy, protože pouze jeho vtělení, smrt a zmrtvýchvstání smiřují člověka s Bohem. Žádný světec nemůže tuto úlohu převzít ani doplnit, jako by Kristovu dílu něco scházelo.

To ovšem neznamená, že by se křesťané nemohli přimlouvat jeden za druhého. Ostatně sám apoštol Pavel bezprostředně před zmíněným výrokem vybízí, aby se konaly „prosby, modlitby, přímluvy a díkuvzdání za všechny lidi“ (1 *Tim* 2,1). Apoštol Jakub zase píše, že „velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého“ (*Jak* 5,16). Jestliže tedy prosíme přítele, aby se za nás modlil, nepopíráme tím Kristovo jediné prostřednictví. Naopak uznáváme, že Kristus nás sjednotil v jedno tělo, jehož jednotlivé údy si mohou navzájem pomáhat.

Proč by však tato vzájemná pomoc měla končit smrtí?

Zde vstupuje do hry katolické učení o společenství svatých. K církvi patří také ti, kteří již dosáhli nebeské slávy, i ti, kteří jsou v očistci. Smrt nepřerušuje jejich příslušnost ke Kristu, a proto ani jednotu jeho mystického těla. Druhý vatikánský koncil v konstituci *Lumen gentium* připomíná, že ti, kdo jsou již v nebi, nepřestávají se za nás přimlouvat u Otce (srov. *LG* 49–50).

Svatí tedy nejsou prostředníky stojícími mezi námi a Kristem, jako bychom se bez nich ke Kristu nemohli dostat. Jsou našimi bratry a sestrami, kteří již dosáhli cíle, k němuž sami směřujeme. A právě proto, že jsou dokonale spojeni s Kristem, mohou se za nás přimlouvat.

Mají svatí v nebi rozdělené úkoly?

Tím jsme ovšem vyřešili pouze první část problému. Připustíme-li, že se za nás svatí mohou přimlouvat, proč se obracíme na každého z nich s jinou záležitostí? Proč prosit svatého Josefa o pomoc v rodinných záležitostech, svatého Jana Marii Vianneye za kněze nebo svatého Antonína při hledání ztracených věcí? Nemohl by se za nás kterýkoli z nich přimlouvat stejně dobře? Odpověď vyžaduje rozlišo-

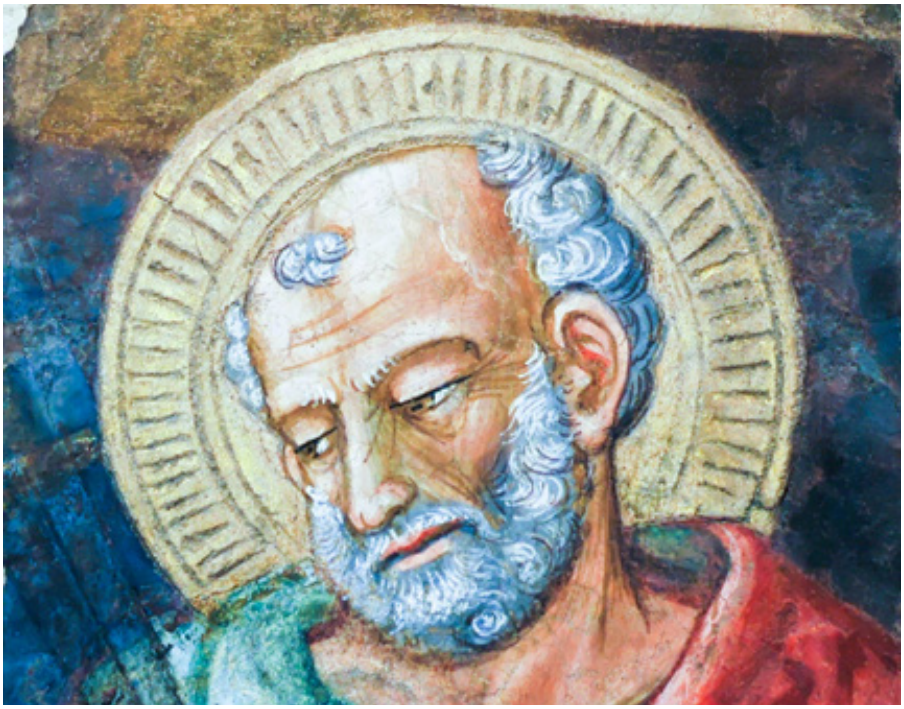
vat mezi samotnou přímluvou svatých a jejich patronátem.

Patronát světce zpravidla souvisí s jeho pozemským životem, mučednictvím, zvláštními ctnostmi nebo s historickou tradicí jeho úcty. Svatý Florián, jehož mučednictví je spojeno s vodou, se postupně stal ochráncem před požáry a patronem hasičů. Svatý Jan Maria Vianney je patronem farářů především proto, že jeho vlastní život představoval mimořádné svědectví kněžské služby. Svatá Cecílie je uctívána jako patronka hudebníků na základě tradice spojené s jejím životopisem a liturgickou úctou. V případě svatého Antonína Paduánského se patronát nad ztracenými věcmi pojí s vyprávěním o ztraceném rukopisu, který se mu měl na jeho přímluvu vrátit. Tyto příklady ukazují, že patronát nevzniká vždy stejným způsobem. Někdy vyvstává přímo z životního poslání světce, jindy z události zachované v tradici, místní úcty nebo zkušenosti věřících. Některé patronáty byly také výslovně potvrzeny církevní autoritou.

Bylo by však chybou představovat si, že Bůh každému světci přidělil určitou oblast, nad níž vykonává samostatnou pravomoc. Svatý Florián nemá výlučnou kompetenci v otázkách požárů, stejně jako svatý Antonín nedisponuje zvláštní mocí nad ztracenými předměty. Všichni svatí jsou účastni jediného Kristova života a jejich přímluva čerpá svou účinnost výhradně z Boží milosti.

Pozoruhodnou odpověď na naši původní otázku nabízí také scholastická teologie. Svatý Tomáš Akvinský se v *Theologické summě* zabývá tím, zda je vhodné obracet modlitby ke svatým (II–II, q. 83, a. 11). Vysvětluje, že modlitba může být adresována někomu dvojím způsobem: buď jako tomu, kdo prosbu sám splní, nebo jako tomu, kdo se přimluví za její splnění. V prvním smyslu se modlíme pouze k Bohu, protože jen on je původcem milosti a dobra, o něž prosíme. Ve druhém smyslu se můžeme obracet také na svaté.

Ještě zajímavější je otázka, kterou nalezneme v Dodatku k *Theologické summě* (*Supplementum*, q. 72, a. 2): Máme se obracet spíše na některé svaté než na jiné? Na první pohled by se mohlo zdát, že čím větší svatosti někdo dosáhl, tím účinnější musí být jeho přímluva. Logicky bychom pak měli své prosby směřovat především k největším světcům, a nikoli k těm, které tradice spojuje s určitou konkrétní potřebou.

Bicci di Lorenz: Svatý Juda Tadeáš (1440)

V odpovědi se však zdůrazňuje, že důvěra v přímluvu určitého světce může vycházet z více okolností. Vedle jeho svatosti může hrát roli také zvláštní vztah, který k němu věřící chová, jeho patronát nebo zkušenost s vyslyšenými prosbami. Důležitá je zde skutečnost, že Bůh může chtít prokazovat svou dobrotu také prostřednictvím přímluvy konkrétních světců. Rozmanitost jejich úcty tak není nutně výrazem lidské svévole, ale může být jedním ze způsobů, jak se v životě církve projevuje bohatství Boží milosti. To však neznamená, že by svatí disponovali vlastní, na Bohu nezávislou mocí nebo že by určitá modlitba automaticky vedla k požadovanému výsledku.

Patronát je především výrazem zvláštního duchovního vztahu, který může mezi věřícími a konkrétním světcem vzniknout.

Patron není jen přímluvce, ale také vzor

V diskusích o přímluvě svatých někdy přehlížíme ještě jeden podstatný rozměr jejich patronátu. Svatí jsou především vzory křesťanského života. Když se kněz obrací na svatého Jana Marii Vianneye, nejde jen o to, aby mu tento světec vyprosil potřebné milosti. Jeho život mu zároveň připomíná, jak má vypadat věrná kněžská služba, obětavost, láska ke svátostem a péče o svěřené duše.

Podobně může svatý Josef připomínat otcům odpovědnost za rodinu, svatá Monika rodičům vytrvalost v modlitbě za děti a svatý Tomáš Akvinský studentům a učencům, že hledání pravdy vyžaduje nejen intelektuální úsilí, ale také pokoru. Úcta ke konkrétním patronům proto může být také školou následování Krista. Když prosíme světce o přímluvu, měli bychom být současně ochotni učit se z jeho života.

Kdy se z úcty ke svatým stává pověra?

Jestliže někdo věří, že určitá modlitba ke konkrétnímu patronovi musí za všech okolností přinést požadovaný výsledek, přestává rozumět podstatě křesťanské přímluvy. Rozdíl mezi křesťanskou úctou a pověrou spočívá v tom, co od takové modlitby očekáváme a komu připisujeme moc ji vyslyšet. Prosíme-li svatého An-

tonína, aby se za nás přimluvil u Boha, jedná se o legitimní projev katolické zbožnosti. Domníváme-li se však, že vyslovení určité formule automaticky zajistí nalezení ztraceného předmětu, přibližujeme se magickému chápání náboženství. Podobně není správné představovat si, že se k Bohu dostaneme snáze přes určitého světce, protože Bůh sám je příliš vzdálený, přísný nebo neochotný naslouchat našim prosbám.

Nebeské společenství, nikoli nebeská byrokracie

Má tedy smysl prosit konkrétního světce o přímluvu v určité záležitosti? Ano. Nikoli však proto, že by každý světec spravoval zvláštní úsek nebeské působnosti. Smysl patronátu spočívá především ve společenství, které přesahuje hranice pozemského života. Bůh nás nestvořil jako izolované jednotlivce a ani naše spása není osamělou cestou. Patříme do církve, jejíž jednota smrtí nezaniká. Svatí, kteří již dosáhli blaženého patření na Boha, nejsou od našich starostí odtrženi. Jejich láska nebyla smrtí zrušena, ale byla dovršena. Proto se mohou přimlouvat za ty, kteří dosud putují k témuž cíli.

Když se tedy obracíme ke svatému Josefovi, svatému Antonínovi nebo svaté Monice, nemusíme mít obavu, že tím ubíráme něco z úcty náležející samotnému Bohu. Pokud jejich přímluvu správně chápeme, vede nás právě k němu. Ostatně ani zde na zemi nepovažujeme za zbytečné prosit o modlitbu člověka, jehož víře důvěřujeme. Proč bychom měli tuto možnost upírat těm, jejichž víra již dosáhla svého naplnění?

Svatý Antonín tedy nemá v nebi na starosti zvláštní oddělení ztrát a nálezů. Má však něco mnohem podstatnějšího: účast na Kristově životě a lásce. A právě proto má smysl prosit jej o přímluvu, ať už hledáme ztracené klíče, nebo cestu zpět k Bohu.

Magdaléna Misterková

Mgr. Magdaléna Misterková
publicistka

MÁME NA TO?

Letní měsíce bývají dobou výletů a cestování. Což je dobrá věc, protože člověk vyjde ze svého prostředí, a pokud je to člověk vnímavý, má příležitost si trochu „srovnat noty“, jak říkají muzikanti.

Já jsem měl v poslední době dvě možnosti potulovat se po zemích koruny české a protože jsme se toulali pěšky, času na úvahy bylo dost.

Tou první oblastí byly Krušné hory, zhruba oblast, kde hraničí plzeňská a litoměřická diecéze. Užasl jsem, jak příroda zbavená zátěže průmyslem nabírá na síle, jak se obnovují lesy, jak čistý je vzduch a utěšený je pohled na krajinu vůbec. O dost horší to bylo v obcích, kudy jsme procházeli. Trosky továrních budov, opuštěné zemědělské podniky a další objekty dávaly tušit, že život v těch místech není snadný. A občanů evidentně ubývá.

Hory mlčící a hory promodlené

Samozřejmě jsem si všímal i kostelů. Ke cti jejich správců nutno říci, že kromě těch budov, které jsou v rozvalinách, mají téměř všude nové střechy, novou fasádu a nová okna. V těch dnech naší návštěvy bylo hezké počasí, takže ty kostely, které zřejmě nyní již spravují obce, měly dveře otevřené, neb se větralo. Ty živé kostely byly ovšem většinou zavřené, s vývěskou, že mše svatá je jednou za týden či za 14 dnů. Kladl jsem si otázku, jaký je život duchovních v tomto kraji, jak tam asi s nimi přímo cloumá třeba otázka synodality nebo podobné současné církevní trendy. Moc reportáží na toto téma jsem v poslední době nezaznamenal. Ale nechci být příliš jizlivý.

Druhou oblast, kterou jsem navštívil, je oblast Bílých Karpat, kraj dlouhých kopců, květnatých pastvin a sadů, malebných obcí a rázovitých tradic. Kraj, který nikdy nebyl bohatý, kde nikdy nebyl rozvinutý průmysl a odkud odcházely v minulosti celé rodiny do Ameriky, protože doma byly bída a hlad. A všímal jsem si i zde kostelů – živých, otevřených, funkčních, vyštafírovaných, s vývěskami o spoustě nejrůznějších aktivit – zkrátka, úplně něco jiného než v prvém případě. Ten kraj je jakoby přímo nasycen vůní poctivého chleba a lahodného vína.

Kladu si otázku, v čem je vlastně ten rozdíl mezi těmito dvěma oblastmi, a nabývám přesvědčení, že jedním z mnoha příčin je jejich duchovní rozměr. Ty Bílé Karpaty jsou jakoby prosycené praktikovanou vírou, modlitbou, bohoslužbou, jsou jaksi promodlené. Krušné hory, jakkoliv kouzelné, jsou jakoby mlčící, ztichlé, prázdné. Kdo najde příznačnější pojmenování, ať mne doplní.

Někteří naši politici a veřejní činitelé tvrdí, že naše země je „spálenou zemí“ a vidí vše černě. Druzí tvrdí, že jsme „rájem na zemi“, že si všichni žijeme jako nikdy dříve a že vlastně už ani nic víc chtít nebo čekat nemůžeme.

Foto: Jana Chadimová / Člověk a Víra

Slyšíš-li slovo problém, nahraď ho slovem hřích

Já jsem přesvědčen, že pravdu nemá ani jeden z těchto hlasů, že pravda je někde „mezi" a v různých oblastech se zřejmě kloní na tu či onu stranu. Koneckonců, lidé za všech dob a všech režimů potřebují vždycky hlavně mít co na sebe, mít střechu nad hlavou, něco do hrnce a nějakou tu spřízněnou duši blízko sebe. A vždycky tady byly, jsou a budou problémy.

Vzpomínám na zvěčnělého p. Jiřího Reinsberga, který tvrdil, že když slyšíš slovo problém, zkus to nahradit slovem hřích. A tak si kladu při vzpomínce na toulky po těch krajích naší země otázku, jaké jsou to ty dnešní „problémy" či spíše hříchy. Hříchů máme plné Písmo svaté, kněží o nich kážou, máme je ve zpovědním zrcadle – ale mne napadá jeden hřích, který tak jednoznačně nikde zmiňován není. Je to podle mého velmi skrovného mínění zapomínaný hřích proti prvnímu z Desatera Božích přikázání – totiž hřích bezbožnosti!

Máme svobodu vyznání, svobodu náboženskou, každý člověk se může rozhodnout, zda bude žít jako věřící, či nevěřící. Soudím však, že bychom měli zcela jednoznačně říci, že člověk, který se ať už z lenosti, nezájmu, v důsledku výchovy nebo z jakéhokoliv důvodu rozhodne, že s vírou skoncuje, se tím automaticky stává hříšníkem, dopouští se hříchu bezbožnosti. Pokud z Desatera vytrhneme první přikázání, stává se těch zbývajících devět přikázání velmi vratkým návodem k životu, který je možno kdykoliv příslušným zákonem, nařízením nebo prostě z osobní libovůle měnit. Podobně hřích bezbožnosti je pak logicky předpokladem všech dalších hříchů, které v naší civilizaci t. č. můžeme zaznamenat. Ve *Skutcích apoštolů* čteme, jak za apoštoly přicházeli nejrůznější lidé a ptali se, co mají dělat. Lidé, kteří řešili své problémy/hříchy, přicházeli a hledali nové cesty, nová řešení, nové odpovědi na otázky, které je tížily. A apoštolové jim odpovídali, protože v síle Ducha Svatého věděli, co mají říci. Měli na to!

Nevíme o sobě

I dnešní svět a dnešní lidská civilizace se nachází jako za dob apoštolů ve stadiu určitého zlomu. Ať už jsou to záležitosti ekologické, ekonomické či sociální. A ptá se dnes vůbec někdo církve na její názor, na její postoj? A nabízí vůbec dnešní církev nějaké řešení? Na našich sociálních sítích se tu a tam blýskne jako pramínek postoj či názor katolicky smýšlejícího jednotlivce, který naznačuje, že není vše ztraceno. Potíž vidím v tom, že tito lidé o sobě navzájem nevědí. A přitom je to právě katolická církev, která by v současné době měla přicházet s vlastními impulzy, s vlastními názory a vlastními postoji k té či oné palčivé otázce dneška. Chybí jakási vzájemná platforma, na níž by se ty názory „zapadlých vlastenců" mohly tříbit, tak aby ve finále církev měla možnost nabídnout profánnímu světu svůj ucelený názor.

Pisatel těchto řádků je dalek toho, aby volal po jakémsi českém hnutí „*Wir sind Kirche*" nebo po podobných zcestnostech. Je naopak přesvědčen o nutnosti vytvořit jakési fórum, které by ve věrnosti učitelskému úřadu a evangeliu hledalo východiska v té či oné oblasti. Vytvoření takovéto struktury by mělo být v zájmu všech, od biskupů přes řeholní řády až k jednotlivcům, kterým není zatěžko usilovat o moudrost.

Jestli máte čas a sílu, zajděte někdy ráno třeba v Praze na Smíchovské nádraží nebo na Černý most nebo kdekoliv jinde v této zemi – někam, kde se lidé ráno sjíždějí ze svých domovů a spěchají do zaměstnání. A sledujte výrazy v tvářích těch nekonečných davů. A položte si otázku, zda doba, v níž žijeme, je opravdu tou finální nirvánou lidské existence, zda dnešní doba je opravdu koncem dějin a zda současné hospodářské, společenské (a politické) uspořádání naší epochy je definitivní. Zda život bez Boha, bez církve, bez transcendentálního rozměru je nejvyšším myslitelným stupněm vývoje lidské společnosti.

Jsem přesvědčen, že dnešní době chybí hlubší zamyšlení, a to nejen nad současným stavem, ale hlavně nad budoucností. A nejen naší země, ale celého světa. Klíčová otázka pro nás věřící ovšem zní – máme (vůbec ještě) na to?

Jan Toman

MUDr. Jan Toman
pediatr

JSOU VOLNOST, ROVNOST A BRATRSTVÍ UNIVERZÁLNÍMI HODNOTAMI?

Ještě k cestě Svatého otce do Francie: otázkou není, zda katolíci mohou podporovat volnost, rovnost a bratrství; samozřejmě mohou. Podstatou problému je věcný obsah, který tyto pojmy získávají, když jsou předkládány jako všeobecně platné etické imperativy.

Papež Lev XIV. nedávno v rámci své páté zahraniční apoštolské cesty od začátku svého pontifikátu navštívil Francii. Zatímco mnozí cestu hodnotili jako úspěšnou, některé katolické internetové magazíny jej kritizovaly za to, že „oslavuje heslo francouzské revoluce užívané svobodnými zednáři – ‚volnost, rovnost, bratrství' – jako ‚všeobecně platné etické imperativy'". Svatý otec věřícím řekl, že tato slova „nejsou pouhými nápisy na průčelích vašich veřejných budov; odkazují k všeobecně platným etickým imperativům, které rovněž v poselství evangelia nacházejí nevyčerpatelný zdroj inspirace a naplnění".

Papež Lev XIV. tím otevřel hlubší historickou a teologickou otázku, zvláště vzhledem k tomu, že zednářská lóže *Le Grand Orient de France* (Velký orient Francie) má za své heslo právě *Liberté, Égalité, Fraternité*. To pochází z období protikatolické francouzské revoluce, jejíž jakobínský teror provázelo pronásledování biskupů, kněží, řeholních společenství i katolických laiků.

Foto: Vatican Media

Slova a jejich význam

Označuje-li papež „volnost, rovnost a bratrství" za „všeobecně platné etické imperativy" a tvrdí-li, že v evangeliu nacházejí „nevyčerpatelnou studnici inspirace a uskutečnění", lze jeho přístup vnímat jako snahu znovu zasadit tyto principy do křesťanského pojetí lidské důstojnosti. Taková formulace však vyvolává otázku, zda dostatečně rozlišuje mezi jejich sekulárním a revolučním původem a jejich křesťanským výkladem. Tyto výrazy totiž v dějinách získaly několik vzájemně protichůdných významů.

Nejde o to, zda katolíci mohou podporovat volnost, rovnost a bratrství; samozřejmě mohou. Podstatou problému je věcný obsah, který tyto pojmy získávají, když jsou předkládány jako všeobecně platné etické imperativy. Zásadní je, že totožnými slovy lze vyjadřovat naprosto odlišná pojetí lidské svobody, rovnosti, vlády i vztahu mezi náboženskou vírou a politickou mocí.

Lev zdůraznil, že náboženskou svobodu nelze chápat jako právo volit si či vyznávat víru, pokud není v souladu s objektivní pravdou. Zdálo se přitom, že kritizuje francouzskou sekularistickou politiku, jejíž kořeny sahají až k francouzské revoluci: snahu zajistit, aby náboženství nemělo vůbec žádný vliv na politické záležitosti státu. Když například papež František v roce 2023 slavil mši svatou v Marseille, prezident Emmanuel Macron se jí v souladu s touto zásadou zúčastnil, aniž by se do bohoslužby zapojil. Zdůrazňoval, že je přítomen pouze jako prezident z úcty a zdvořilosti, nikoli jako praktikující věřící.

„Zdravý laicismus"

„Křesťana, který se angažuje ve veřejném životě a jedná podle svého svědomí osvíceného vírou, nelze považovat za někoho, kdo usiluje o proselytismus, ani za hrozbu pro jednotu vlasti," uvedl papež Lev. Na první pohled to odpovídá tomu, co Lev skutečně řekl: náboženskou svobodu nelze chápat jako autonomní právo vybírat si, vyznávat a šířit náboženskou víru nezávisle na objektivní pravdě. Papež tak kritizoval francouzský postrevoluční sekularismus. Také papežové Benedikt XVI. a František sdíleli určitou představu o místě katolické církve ve společnosti a o jejích vztazích se sekulárním světem: „zdravý laicismus".

Tento pojem poprvé zmínil papež Pius XII. v roce 1958, když uznal možnost a oprávněnost „zdravého laicismu státu". Touto formulací nejen připustil rozlišení mezi „sekularismem" jako sociální filozofií a „laicismem" jakožto způsobem uspořádání státu, ale také v kato-

lickém myšlení otevřel prostor pro úvahy o roli a významu autonomie laiků obecně a státu zvláště.

Jinými slovy, člověku je vlastní náboženské zaměření, neboť byl „stvořen k obrazu a podobě Boží“ (*Gn* 1,26–27). Přijetí agnostického či sekulárního státu – jaký existoval v někdejším Sovětském svazu nebo dnes existuje v komunistické Číně – proto nepřichází v úvahu. Pius XII. rovněž poukázal na vnitřní rozpor obsažený ve výrazu „sekulární stát“, současně však odmítl i „konfesijní stát“, tedy stát, v němž se občanská, politická a hospodářská práva odvozují od příslušnosti k určitému vyznání.

Subjektivní úsudek nemůže být základem náboženské pravdy

Potíž nastává ve chvíli, kdy je náboženská svoboda chápána tak, že každý člověk má výsostné právo sám za sebe rozhodnout, co je pravda, a tuto pravdu hlásat nezávisle na pravdě objektivní. To je bludný postoj, který Pius IX. odsoudil v encyklice *Quanta cura*: nauku, podle níž má každý člověk právo svobodně přijmout a vyznávat jakékoli náboženství, které považuje za pravé. Katolické pojetí svědomí nečiní ze subjektivního úsudku základ náboženské pravdy. Je vázáno hledáním pravdy, kterou lidské svědomí musí zkoumat a jíž se musí podřídit.

Jádrem problému je, zda se náboženská svoboda chápe jako nezávislé lidské právo určovat si a vyznávat náboženské přesvědčení bez ohledu na jeho objektivní pravdivost, nebo jako ochrana před donucováním v náboženských záležitostech.

Stejný problém se týká i slov, která z úst Svatého otce padla k termínům „volnosti, rovnosti a bratrství“ když je označil za „všeobecně platné etické imperativy“. Katolická víra všechny tyto zásady uznává, nezakládá je však na nezávislé lidské svrchovanosti. Svoboda musí směřovat k pravdě, neboť pravda je jen jedna. Proč? Protože při hledání Boha a smyslu lidské existence na této zemi může existovat pouze jediná pravda – jediné Boží zjevení, jak učí katolická církev. Vstupuje-li církev do dialogu s těmi, kdo stojí mimo její společenství, musí tak činit s jasným věroučným vědomím, že plnost zjevené pravdy se nachází v katolické církvi, kterou založil Ježíš Kristus.

Rovnost musí být založena na stejné důstojnosti všech lidí stvořených Bohem. Bratrství pak v konečném důsledku vychází ze společného původu lidstva a jeho konečného určení v Bohu. Rozhodující otázkou tedy není, zda jsou tyto zásady slučitelné s křesťanstvím, nýbrž zda je jejich význam zakotven v křesťanské antropologii, anebo v nenáboženské politické tradici, v níž se rovněž zrodily.

Fr. Mario Alexis Portella
Crisis Magazine
přeložil Pavel Štička

Fr. Mario Alexis Portella, J.D., J.C.D.
kněz v katedrále Santa Maria del Fiore ve Florencii, církevní právník

V liberální interpretaci se dějiny jeví jako proces osvobozování člověka od toho, co se z různých příčin stavělo do cesty jeho plného rozvoje. V tomto pohledu se zvláštním způsobem vyzdvihuje tzv. moderní racionalita, která člověka vymanila z pout náboženství a všeho iracionálního balastu, kterým ho tíha staré tradice po celá staletí zotročovala.

V určitém momentě se však začalo ukazovat, že původní osvícenský optimismus nebyl ničím jiným než další verzí sebeklamu nespokojeného člověka. Nesporný pokrok, který s sebou moderní doba přinesla, má bohužel i velmi stinné stránky. Dynamika osvobozování dnes dospěla tak daleko, že stroje, vlastní plod moderní technické racionality, za člověka nekonají už jen obtížnou fyzickou práci, ale začínají přebírat i jeho myšlení. Můžeme tuto naši specificky lidskou činnost delegovat na někoho jiného od nás či dokonce na něco jiného od nás? To už s procesem osvobozování nemá nic společného, a naopak se zdá, že se tím vstupuje do éry finální dekonstrukce člověka. Kdo na své vlastní myšlení nehodlá rezignovat přizpůsobováním se současným trendům stále více ovládaných umělou inteligencí, má při četbě této knihy příležitost k něčemu mnohem blahodárnějšímu: ke kritickému posílení své inteligence přirozené.

VĚRNOST PROTI PROUDU

Žijeme v čase, kdy se mluví především o přizpůsobení se. Přizpůsobení se světu, jeho normám, jeho požadavkům. Také v Církvi se ozývají hlasy volající po změnách, po reformách, po tom, aby se Boží zákon přiklonil k lidským přáním. Kardinál Gerhard Ludwig Müller však nedávno v polské Łomži vyslovil: není úkolem člověka reformovat Církev Boží. Úkolem člověka je měnit sám sebe.

To je výzva k radikální změně perspektivy. Když kardinál říká, že člověk není součástí společnosti měřené třídní příslušností nebo ideologií, ale že je osobou stvořenou a milovanou Bohem, vyzývá nás k uznání své vlastní důstojnosti. Jsme osoby, které Bůh pozval ke křtu a biřmování, aby žily život plný smyslu ve společenství s ostatními lidmi. Toto poselství má obrovský společenský dosah zrovna v době, kdy se lidská identita redukuje na politické stanovisko nebo sociální status.

Církev není a nemůže být neziskovou organizací zaměřenou na vytvoření pozemského ráje. Není to sociální projekt. Je živým organismem, Kristovým tělem, jehož hlavou je sám Kristus. Toto rozlišení je klíčové. Když si Církev vezme za úkol řešit všechny společenské problémy podle vlastního uvážení, ztrácí duši. Její poslání není politické či ideologické. Její poslání je zbavit lidi hříchů a vést je k věčnému spasení. To činí každého z nás jedinečnou osobou.

Právě proto je důležité, aby věřící chápali, co znamená být věrný. Nedávná pouť do mariánského poutního místa v belgickém Beauraing přinesla svědectví, které v současném světě zní téměř revolučně. Setkali se tam věřící, kteří zůstali věrni svému manželskému slibu i po civilním rozvodu. Nejsou v nových

Děkanátní setkání ministrantů ve Valašských Kloboukách. Foto: Tomáš Hýsek / Člověk a Víra

svazcích. Žijí v určité prázdnotě, jak řekla jedna z účastnic. Přesto si uvědomují hloubku svátosti, kterou si slíbili. Jejich postoj není romantickou fantazií. Je to tvrdá, každodenní praxe odpuštění, modlitby a věrnosti.

Zajímavé je, že tito věřící často slyší od ostatních, aby si „znovu zařídili život“. Někdy to říkají i kněží. Snaží se jim pomoci, jejich záměr je dobrý. Ale zapomínají na jednu věc: první oporou v takové situaci je sám Kristus. Není to nový vztah. Je to setkání s Kristem, který nás zná a miluje v našem utrpení.

To je učení, které Církev musí znovu objevit pro praxi doprovázení. Když člověk pochopí, že jeho důstojnost pochází od Boha, ne od společnosti; když chápe, že manželství není smlouva, kterou lze zrušit, ale svátost, která trvá; když se naučí trpělivosti a odpuštění – pak se mění sám. A když se mění jednotlivec, mění se také společnost.

Společnost, která zapomíná na Boha, se postupně vylidňuje. Lidé se stávají funkcemi, čísly, hlasy v průzkumech. Jejich hodnota se měří jejich užitečností. Církev však říká něco jiného. Říká, že každá osoba má nekonečnou cenu, protože je milována Bohem.

Když věřící zůstávají věrni svému manželskému slibu i v bolesti, když odmítají následovat společenský tlak, když se modlí a odpouštějí – vydávají svědectví. Jejich věrnost je tichým protestem proti kultuře jednoduché výměny.

A pak je tu (zdánlivá) drobnost: španělský fotbalový trenér Luis de la Fuente přinesl do mariánské baziliky Panny Marie na Sloupu v Zaragoze svou vítěznou trofej. Úspěch, který by mohl být především důvodem k osobní slávě, proměnil v gesto vděčnosti. I vítězství ve sportu tak připomnělo, že člověk nemusí být středem vlastního vesmíru.

–zd–

MONITOR – publicistický čtrnáctideník. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474.
Šéfredaktorka: Zdeňka Rybová. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D.; P. Mgr. PhDr. Štěpán Filip, Ph.D., OP; Mgr. Andrej Kutarňa; Ing. Vojtěch Macek; Jan Šindelka; Mgr. Radim Ucháč. Teologický poradce: P. Mgr. Evermod Jan Sládek OPraem.
Vydávání *RC Monitoru* je možné jedině díky zaslaným darům. Náklady na přípravu, tisk a distribuci jednoho čísla vycházejí asi na 40 Kč, což za rok činí 960 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze dle § 15 odst. 1 nebo dle § 20 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. o dani z příjmu uplatnit pro snížení základu daně.
Vydavatel: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 240008911 1/2010
Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010.